

включення персоналу в процес його оцінки через залучення до самоаналізу діяльності; розширення кола оцінювачів, у ролі яких, крім безпосереднього керівника, виступатимуть вищі менеджери, колеги, підлегли, споживачі результатів праці.

Список посилань на джерела

1. Головатий М. Ф. Управлінські аспекти соціальної роботи. Курс лекцій / М. Ф. Головатий, М. П. Лукашевич, Г. А. Дмитренко та ін. – К.: МАУП, 2004. – 368 с.
2. Данюк В. М. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.; За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К.:КНЕУ, 2004. – 398 с.
3. Иванов Р. Особенности оценки персонала в новой экономической ситуации / Р. Иванов // Менеджмент и менеджер. – 2009. – № 11–12. – С. 52–56.
4. Методи оцінювання персоналу підприємства: / Н. В Хомутник, Р. Д. Бала // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/17091>.
5. Миронова Л. Г. Сучасні методи оцінювання персоналу підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://dspace.nbuu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/65087/14Mironov.pdf?sequence>.
6. Управление достижением результатов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ctc-co.kiev.ua/article/butenko>.

УДК 004.942, 519.876.5

*В. Б. Кочкодан, к.е.н., доцент
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ НГК

Інформаційні технології знаходять своє використання в усіх галузях промисловості, зокрема в нафтогазовій, завдяки чому підвищується ефективність виробничих процесів та управлінської діяльності.

Практично усі світові нафтові компанії мають доступ до інтернету, використовують ІТ-рішення для ведення обліку, на деяких запроваджена система електронного документообігу, ряд компаній активно впроваджують системи планування ресурсів підприємства (ERP-системи), системи управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM-системи) і т.п. Водночас, вузькоспеціалізовані ІТ-рішення в галузі НГК (наприклад, комп'ютерний тривимірний аналіз, дані сейсмозв'язки або цифрові мережі датчиків), використовуються лише провідними міжнародними корпораціями.

За допомогою ІТ-рішень компанії НГК прагнуть підвищити ступінь видобутку сировинних ресурсів. За оцінками фахівців, за умови збереження сучасних темпів нафтовидобутку у світі (близько 3,5 млрд. тон щорічно) і за

умови використання існуючих технологій розробки нафтових родовищ (дозволяють вилучати з нафтового покладу в середньому не більше 35-40 % нафти), їхні розвідані запаси будуть вичерпані до кінця XXI століття. Відкриття нового нафтового родовища з обсягом запасів, що становлять близько 100-150 млн. т. можна уникнути шляхом підвищення коефіцієнту нафтовилучення з існуючих нафтових родовищ на 1 %.

Згідно з прогнозом фахівців Кембриджської асоціації енергетичних досліджень, так звані цифрові нафтові поля майбутнього зможуть поповнити обсяг одержуваної нафти з розвіданих родовищ приблизно на 25 млрд. барелів щорічно [1]. Цифрові нафтові поля майбутнього представляють собою набір технологій, які дозволяють компаніям НГК видобувати більший відсоток нафти з покладу з меншою вартістю. Численні датчики температури та тиску розміщуються під землею та з'єднуються з поверхнею оптоволоконними лініями. Дані з датчиків надсилаються в операційний центр нафтовидобувної компанії, де відбувається комп'ютерне моделювання оптимізації нафтовидобутку на основі інформаційних моделей, створених за допомогою даних геологічної розвідки та обсягів добутих запасів нафти, зібраних за десятки років.

Використання комбінації даних в реальному масштабі часу та складних моделей їх обробки дозволяє інженерам побачити тривимірну карту руху нафти покладом, що, в свою чергу, відкриває можливості для оптимізації нафтовидобутку та майбутнього будівництва свердловин задля зростання відсотку вилучення нафти з покладу.

Крім того, сенсори, що розташовані на обладнанні, можуть виявити потенційні його поломки, зменшуючи таким чином час простою обладнання та виробничі витрати.

Цифрові нафтові поля майбутнього допоможуть зменшити потребу в працівниках на місцях з важкими умовами праці, наприклад на морських нафтових платформах. Вже зараз деякі морські нафтові платформи повністю автоматизовані і управляються з командного центру, що розташований на суші за сотні кілометрів [1].

Нафтові компанії користуються також послугами сервісних геофізичних компаній, які вирішують завдання пошуку і розвідки нафтових родовищ у світі. Через необхідність обробляти величезні масиви даних сейсмічного характеру, високих вимог до точності і швидкості підготовки прогнозу геофізика в західних країнах давно виступає як одна з основних областей застосування можливостей суперкомп'ютерів. Для нафтових компаній ці послуги доволі дорогі, але за високої точності отриманих рекомендацій витрати на них досить швидко окупаються. Як показує практика, на кожен долар, вкладений в сейсморозвідку родовища з використанням тривимірної технології, нафтова компанія отримує 5-7 доларів економії за рахунок значного скорочення можливих бурильних робіт [2].

В даний час можна стверджувати, що у світовому нафтогазовому комплексі відбулася комп'ютерна революція. Інформаційні або цифрові технології широко використовуються на всіх етапах – розвідки, видобутку,

переробки нафти. Витрати на них стали однією зі значних статей загальних витрат провідних компаній (7-8 % [3]), сприяючи поліпшенню показників використання родовищ, підвищенню темпів зростання виробництва, скорочення витрат на всіх етапах виробничого циклу. Істотний внесок у цей процес вносять сервісні компанії, пропонуючи рішення складного завдання комплексної автоматизації всіх інформаційних процесів та їх ефективності.

Список посилань на джерела

1. Digital Oil Field of the Future [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.npd.no/en/Publications/Norwegian-Continental-Shelf/No1-2006/Digital-oil-field-of-the-future/>.

2. Услуги в современной экономике / Отв. ред. – Л.С. Демидова, В.Б. Кондратьев. – М. : ИМЭМО РАН, 2010. – 342 с.

3. IT Spend Analysis [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aupec.com/benchmarking/ITSpendAnalysis.aspx>.

УДК 005.35:330.131.5

І. В. Перезовова, д.е.н., професор

Х. В. Обельницька, асистент

Н. А. Дальяк, асистент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НАФТОГАЗОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Система корпоративного управління підприємством – складна різнорівнева система відкритого типу щодо організації та різнопланова щодо діяльності компанії, що знаходиться в стані мінливості під дією зовнішніх та внутрішніх факторів. Її сутність визначається у формуванні єдиного інструменту управління балансом інтересів усіх учасників корпоративного управління із забезпеченням ефективності функціонування самого підприємства. Визначення та оцінювання такої системи неможливе без контурування її як в окремих характерних аспектах площинах функціонування підприємства, зокрема таких, як соціальна та економічна, так і дослідження характеру, розміру синергетичного ефекту взаємодії цих площин.

Ефективність системи корпоративного управління напряму залежить від параметрів організаційної ефективності, економічної ефективності та соціальної відповідальності самої корпорації. А отже, саме синергетичні ефекти визначають зростання чи занепад системи корпоративного управління підприємством як соціально-економічної системи в цілому в значно більшому обсязі, ніж в складових її частинах. Таким чином, ситуація ускладнюється поставленим завданням щодо визначення та оцінки синергетичних ефектів, зростання значення яких трактуємо як підвищення соціально-економічної